

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-10 У. 18008/20
11.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Наде Балешевић, председника већа, Весне Слијепчевић и Весне Мартиновић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Јордовић, као записничарем, одлучујући у управном спору по тужби тужиле АА из ..., ..., чији је законски заступник ћерка ББ из ..., ..., коју заступа Милан Келијашевић, адвокат из Футога, Козарачка 19, поднетој против туженог Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, ради поништаја решења број: 139-553-783/2018-01 од 09.09.2020. године, у правној ствари остваривања права на помоћ и негу другог лица, на нејавној седници већа одржаној дана 11.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

I Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА решење Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, број: 139-553-783/2018-01 од 09.09.2020. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, да тужиле АА из ..., ..., на име накнаде трошкова управног спора исплати износ од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Оспореним решењем, донетим у извршењу пресуде Управног суда, Одељења у Новом Саду број III-6 У. 4751/19 од 23.07.2020. године, ставом 1. диспозитива, одбијена је као неоснована, жалба тужиле изјављена против решења Центра за социјални рад града Новог Сада, број: 012-55320-18345/2018 од 19.10.2018.

године, којим је одбијен захтев тужиле за признавање права на додатак и увећан додатак за помоћ и негу другог лица. Ставом 2. оспореног решења одбијен је захтев тужиле за исплату трошкова одређених у жалби изјављеној на решење Центра за социјални рад града Новог Сада, број: 012-55320-18345/2018 од 19.10.2018. године.

У тужби поднетој Управном суду дана 13.10.2020. године, тужиле оспорава законитост решења туженог органа наводећи да је чињенично стање непотпуно и нетачно утврђено, да је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања и да је акт донет по слободној оцени органа управе. Наводи да тужени орган није ценио чињеницу да је тужиле лице које има трајне психичке сметње и оштећења и није у могућности да буде без надзора, ни да се сама храни, свлачи, облачи и да одржава основну личну хигијену. Истиче да је потпуно лишена пословне способности, а да је телесно оштећење последица њеног психичког стања и немогућности за старање о себи. Указује да тужени орган у поновљеном поступку, налаз, мишљење и оцену број ЦС-16123/7 од 26.08.2020. године није уопште поткрепио доказима у виду конкретних налаза лекара вештака неуропсихијатра, него их је само таксативно навео, што доводи у сумњу да ли је вештачење уопште и обављено и да ли је вештачење извршено од стране лекара одговарајуће или сродне специјалности, односно да ли је поступајући орган уопште поново одлучивао о њеном захтеву. Истиче да није у стању да води рачуна о себи и да постоји потреба за додатком за помоћ и негу другог лица, као и за увећаним додатком за помоћ и негу другог лица, за обављање радњи ради задовољавања основних животних потреба. Напомиње и да има веома изражену деменцију високог степена. Предлаже да суд тужбу уважи и поништи оспорено решење. Потражује трошкове управног спора за састав тужбе у износу од 36.000,00 динара.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао у свему при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије, као неосновану.

Решавајући овај управни спор, без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, бр. 111/09), будући да је предмет спора такав да не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом 41. став 1. истог Закона, Управни суд је оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и образложења оспореног решења, произлази да је тужиле дана 25.07.2018. године, поднела захтев да јој се призна право на додатак за помоћ и негу другог лица и увећани додатак за помоћ и негу другог лица због телесног оштећења, уз који је приложила потребну документацију. На основу налаза, оцене и мишљења првостепеног органа вештачења број: ЦС-16123/9 од 21.09.2018. године, утврђено је да тужиле није потребна туђа помоћ и нега, нити постоји телесно оштећење од 100% по једном основу, као ни органски трајни поремећај неуролошко психичког типа а нема ни више телесних оштећења по 70% и више процената по најмање два основа, већ 40% и 0%. Даље, је утврђено да је потреба за помоћи и негом другог лица вештачена по критеријумима из члана 41а став 2. Закона о пензијском и

инвалидском осигурању. Тужени орган је приликом одлучивања по жалби тужиље размотрио комплетну медицинску документацију, наводе жалбе, НМО-2, налаз психијатра од 19.07.2018. године, отпусну листу ортопеда КЦВ Нови Сад од 24.06.2015. године, Извештај о премештају клинике за психијатрију КЦВ Нови Сад од 24.06.2015. године, више налаза психијатра из 2013. и 2014. године и амбулантне контроле, Отпусну листу института за психијатрију Нови Сад од 27.04.2008. године, као и налаз ендокринолога од 08.09.2015. године. Другостепени орган вештачења се у свом налазу и мишљењу број: ЦС-16123/7 од 20.12.2018. године, сложио са налазом првостепеног органа вештачења од 21.09.2018. године да код тужиље на дан прегледа не постоји потреба за помоћи и негом другог лица, као и да телесно оштећење постоји према гл. VII Б тачка 7/3 у висини 40% од 20.08.2015. године због повреде према Правилнику о утврђивању телесних оштећења. Тужени орган је оценио и наводе жалбе али их није могао прихватити имајући у виду чињенично стање, односно чињеницу да је правилно првостепеним решењем од 19.10.2018. године утврђено да тужиља не испуњава услове за признање права на додатак и увећан додатак за помоћ и негу другог лица. Сходно наведеном, применом одредби члана 85. став 6. и члана 170. став 1. тачка 1) Закона о општем управном поступку ("Сл.гласник РС", бр. 18/16), тужени орган је донео одлуку као у диспозитиву решења од 08.02.2019. године. Против тог решења, тужиља је поднела тужбу Управном суду, који је пресудом III-6 У 4751/19 од 23.07.2020. године, тужбу уважио и предмет вратио туженом на поновно одлучивање. Туженом је пресудом указано да је налаз, мишљење и оцену првостепеног органа вештачења ЦС-16123/9 од 21.09.2018. године потписао лекар вештак интерниста, да је лекар вештак контроле који је такође потписао наведени налаз, оцену и мишљење, специјалиста психијатрије, да из налаза, мишљења и оцене произлази да је основно обољење тужиље psychosis chr., да је налаз, мишљење и оцену другостепеног органа вештачења број ЦС-16123/7 од 20.12.2018. године, потписао лекар вештак физијатар, док је контролу предметног налаза потписао лекар вештак специјалиста опште хирургије, па имајући у виду одредбу члана 7. Правилника о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Управни суд налази да се налаз, оцена и мишљење другостепеног органа вештачења, на којем је засновано оспорено решење, не може, сходно одредби члана 116. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", бр. 18/16), употребити као основ за утврђивање чињеничног стања у овом предмету и доношење одлуке о праву тужиље на туђу помоћ и негу. Суд је нашао да како налаз, оцену и мишљење органа вештачења у другостепеном поступку није дао лекар одговарајуће специјалности, у односу на основно обољење осигураника psychosis chr, овде тужиље, доводи се у сумњу закључак органа вештачења у вези са здравственим стањем тужиље, а тиме и закључак туженог органа да у овом случају не постоји потреба за помоћи и негом другог лица и да нису испуњени услови за признавање права на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица прописани чланом 41а Закона о пензијском и инвалидском осигурању, због чега је одлука туженог органа донета уз повреду правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку, јер у оспореном решењу нису дати разлози који упућују на одлуку као у диспозитиву оспореног решења. У поновљеном поступку, тужени је списе предмета послао на допунско вештачење и орган вештачења упутио на наводе у пресуди Управног суда. Орган вештачења у другостепеном поступку је у свом налазу, мишљењу и оцени број ЦС-16123/7 од 26.08.2020. године, потписаним од стране лекара вештака неуропсихијатра, навео да је при давању оцене и мишљења у другостепеном

поступку размотрио комплетну медицинску документацију, НМО-2, који је довољан за меродавну оцену и без потребе за личним прегледом, имао у виду наводе у пресуди Управног суда од 23.07.2020. године и чињеницу да се тужила лечи психијатријски и води под дг схизоафективна психоза (ф25), те је лечена болнички на психијатрији КЦВ НС 2008. и 2015. године, а у међувремену се амбулантно редовно лечила препорученом медикаментозном терапијом. Лечена је оперативно 2015. године због прелома левог кука, када је урађена уградња тоталне протезе кука 20.08.2015. у КЦВ НС, након чега је оспособљена за ход уз ручна помагала. При повреди је задобила прелом дисталног радијуса леве руке који је конзервативно саниран. Дијагностикована је и шећерна болест. Увидом у медицинску документацију и при прегледу код првостепеног органа вештачења, региструје се да тужила није непокретно нити слепо лице, компензованог је налаза на срцу и плућима, сфинктере вољно контролише, а у психичком статусу није регистрована тешка ирверзибилна разградња личности нити деменција тешког степена, те да је способна за основно самозбрињавање и према важећим прописима не испуњава критеријуме за утврђивање потребе туђе неге и помоћи. По основу последица операције левог кука постоји телесно оштећење у висини 40% од 20.08.2015. године (датум операције), због повреде. Наведеним налазом орган вештачења у другостепеном поступку се сложио са налазом НМО лекара вештака у првостепеном поступку бр.ЦС-16123/9 од 21.09.2018. године да код тужиле на дан прегледа код првостепеног органа вештачења 21.09.2018. године не постоји потреба за помоћи и негом другог лица, као и са НМО бр. ЦС-16123/9 од 21.09.2020. године да телесно оштећење постоји према ГЛ. VII Б тачка 7/3 у висини 40% од 20.08.2015. године као датума операције, због повреде, према Правилнику о утврђивању телесних оштећења. Тужени је налаз, мишљење и оцену органа вештачења у другостепеном поступку прихватио као одлучујући доказ у целисти, а наводе жалбе тужиле није прихватио, налазећи да је првостепеним решењем правилно утврђено да тужила не испуњава услове за остваривање права на додатак и увећани додатак за помоћ и негу другог лица, те да њено медицинско стање није основ за признавање жељеног права. На основу изнетог, тужени је одлучио као у диспозитиву решења од 09.09.2020. године.

Основано се, по оцени Управног суда, наводима тужбе оспорава законитост решења туженог органа и указује да је повређен закон на штету тужиле.

Одредбом члана 92. став 1. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, бр. 24/2011) прописано је да право на додатак за помоћ и негу другог лица има лице коме је због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољило своје основне животне потребе. Ставом 2. истог члана прописано је да право на додатак за помоћ и негу другог лица остварује лице из става 1. овог члана ако то право не може да оствари по другом правном основу, ставом 3. да изузетно од става 2. овог члана, корисник новчане накнаде за помоћ и негу другог лица који је то право остварио као инвалидно дете у организацији за пензијско и инвалидско осигурање по прописима о пензијском и инвалидском осигурању, који су били на снази до 1. јуна 1992. године, остварује право на додатак за помоћ и негу другог лица у висини разлике између износа додатка за помоћ и негу другог лица утврђеног у складу са овим законом и износа остварене новчане накнаде за помоћ и негу другог лица, ставом 4. истог члана закона прописано је да се потреба за помоћи и негом другог лица утврђује на основу

прописа о пензијском и инвалидском осигурању, а ставом 5. је прописано да потреба за помоћи и негом другог лица постоји код лица из става 1. овог члана коме је услед телесног оштећења, оштећења чула вида које узрокује губитак осећаја светлости са тачном пројекцијом или се вид постиже са корекцијом 0.05, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању неопходна помоћ и нега другог лица ради задовољења основних животних потреба и које не може да устане из кревета, да се креће унутар стана без употребе помагала, да се храни, свлачи, облачи или да одржава основну личну хигијену без помоћи другог лица.

Одредбом члана 94. став 1. Закона о социјалној заштити прописано је да право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица има лице из члана 92. став 1. овог закона за које је на основу прописа о пензијском и инвалидском осигурању, утврђено да има телесно оштећење од 100% по једном основу, или да има органски трајни поремећај неуролошког и психичког типа и лице из члана 92. став 1. овог закона, које има више оштећења, с тим да ниво оштећења износи по 70% и више % по најмање 2 основа.

По оцени Управног суда, тужбом се основано оспорава законитост решења туженог органа. Ово зато што је увидом у списе предмета утврђено да је тужени оспорено решење донео на основу налаза, мишљења и оцене органа вештачења у другостепеном поступку број ЦС-16123/7 од 26.08.2020. године у коме је наведено да је вештачење обављено на основу медицинске документације у спису, без потребе личног прегледа, уз оцену да код тужиле не постоји потреба за помоћи и негом другог лица и да постоји телесно оштећење у висини од 40% од 20.08.2015. године због повреде, као последица операције левог кука. Међутим, по оцени суда, овакво становиште туженог органа се за сад не може прихватити као правилно и на закону засновано. Наиме, тужилца је у жалби против решења првостепеног органа између осталог истицала да је уз захтев поднела решење Центра за социјални рад Града Новог Сада број 0357000-2541/2017 од 23.03.2017. године и План старања на основу ког се види да је реч о лицу које има трајне психичке сметње и није у могућности да буде без надзора ни да се само храни, свлачи, облачи и да одржава основну личну хигијену. У жалби је указано и да првостепени орган није на јасан начин навео који је правилник коришћен и на основу којих критеријума је утврђено да она има 40% телесног оштећења и 0% телесног оштећења, те да је из решења Центра за социјални рад Града Новог Сада број 0357000-2541/2017 од 23.03.2017. године јасно да је тужилци одређена мера потпуног лишења пословне способности. Из наведеног решења које је тужилца приложила уз жалбу произлази да се тим решењем она ставља под старатељство и да ће права и дужности старатеља обављати кћерка ББ из ..., док из образложења наведеног решења произлази да је решењем Основног суда у Новом Саду посл.бр. Р2. 125/16 од 14.10.2016. године, правноснажно 18.11.2016. године, тужилца потпуно лишена пословне способности. Орган вештачења у другостепеном поступку у свом налазу, мишљењу и оцени није констатовано ове наводе жалбе тужиле, нити је ценио предметну документацију коју је тужилца приложила уз жалбу, а тужени орган у оспореном решењу није дао јасне, конкретне и утемељене одговоре на наводе жалбе којима је тужилца оспорила законитост решења првостепеног органа. Имајући у виду наведено, оспорено решење се не може прихватити као правилно и на закону засновано, јер не садржи разлоге који су били одлучујући код оцене доказа, ни разлоге

који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива, па је по оцени суда учињена повреда правила поступка из члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС", 18/16), која је од утицаја на законитост оспореног решења. У налазу, оцени и мишљењу другостепеног органа вештачења, који је прихваћен као одлучујући доказ у поступку, није поступљено у складу са чланом 40. став 2. тач. 2) Правилника о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање ("Службени гласник РС", број 59/08...7/12), да налаз, мишљење и оцена органа вештачења у другостепеном поступку, између осталог садржи битне наводе жалбе којима се оспорава правилност налаза, мишљења и оцене органа вештачења у првостепеном поступку остваривања права и анамнезу, као и тачка 5) истог правилника да налаз, мишљење и оцена органа вештачења у другостепеном поступку садржи и мишљење о спорним питањима и битним чињеницама и околностима које нису разматране приликом вештачења у првостепеном поступку остваривања права. У конкретном случају, налаз, мишљење и оцена органа вештачења не садржи битне наводе жалбе, нити садржи оцену доказа приложених уз жалбу. Стога је у поновном поступку потребно отклонити наведену повреду правила поступка, оценити сву документацију приложену спису, и наводе жалбе, потпуно и правилно утврдити чињенично стање, и донети нову, на закону засновану одлуку.

На основу изнетих разлога, ценећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиле, Управни суд је одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде, применом одредбе члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, с тим што је тужени орган везан правним схватањем и примедбама суда у погледу поступка, а према одредби члана 69. став 2. Закона.

Имајући у виду да је тужба уважена, суд је применом одредби члана 66., члана 67. и члана 74. Закона о управним споровима и сходном применом одредби члана 153. став 1. и члана 154. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), обавезао туженог да тужили на име накнаде трошкова управног спора исплати износ од 16.500,00 динара на име састава тужбе, сагласно Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката ("Службени гласник РС", бр. 121/12...37/21) и одлучио као у ставу 2. диспозитива пресуде. Преко досуђеног износа, захтев тужиле за накнаду трошкова за састав тужбе, није у складу са наведеном тарифом.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 11.10.2022. године, III-10 У. 18008/20

Записничар
Јелена Јордовић, с.р.

Председник већа-судија
Нада Балешевић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ТП